

Die Welle Opdrachtenblad

Regie: Dennis Gansel
Jaar: 2008
Duur: 110 minuten
Filmkeuring: 12 (geweld, angst en discriminatie)
Website: www.welle.film.de

Voorafgaand aan de film

De legendarische film *The Wave* uit de jaren tachtig heeft een Duitse remake gekregen: *Die Welle* (De Golf). Rainer Wenger, een voormalige anarchistische idealist, is docent op een middelbare school in Duitsland. Hij is getrouwd met Anke, eveneens docent op dezelfde school. In verband met een projectweek moeten de leerlingen zich inschrijven voor de projectgroep 'Anarchie' of de projectgroep 'Autocratie'. Wenger wil graag de Anarchiegroep leiden, maar zijn conservatievere collega is hem voor, waardoor de Autocratiegroep overblijft voor Wenger. Omdat Wenger populair is bij de leerlingen, schrijft het merendeel zich in voor de Autocratiegroep. Tijdens de eerste dag van de projectweek wordt de stelling opgeworpen door de leerlingen dat een Autocratie zoals nazi-Duitsland was, in de huidige tijd niet meer mogelijk is, omdat mensen daar te slim en te alert voor zijn.

Wenger besluit hierop een experiment uit te voeren. Met Wenger als democratisch gekozen leider, bedenken de leerlingen vervolgens samen de ene na de andere maatregel waarmee ze zich als herkenbare groep kunnen profileren. Het project slaat enorm aan onder de deelnemers, die al snel ook buiten de schoolmuren een steeds hechtere, voor elkaar opkomende groep vormen. Buitenbeentje Tim gaat helemaal op in het project, want hij behoort eindelijk tot een sociale groep op school. Ondanks waarschuwingen van zijn vrouw Anke en de leerlingen Caro en Marco dat zijn project uit de hand loopt, gaat Wenger door.

Opdrachten voorafgaand aan de film

Opdracht 1.

Een autocratie wordt ook wel een dictatuur genoemd en een autocraat een dictator.

- Noem minstens twee dictators.
- Welke bekende dictator van de Tweede Wereldoorlog ken je?
- Denk je dat het in deze tijd ook nog mogelijk is dat een dictator de macht krijgt in Europa?
Waarom wel of waarom niet?

Opdracht 2.

Het nationaalsocialisme, oftewel het nazisme, was de heersende ideologie in Duitsland tijdens de Tweede Wereldoorlog. Zoek op waar het nationaalsocialisme voor staat.

- Noem ten minste twee punten van de ideologie van de nazi's.
- Hoe zorgden de nazi's ervoor dat iedereen zich aan de regels van hun ideologie hield?
- Denk jij dat het in deze tijd nog mogelijk is dat een grote groep mensen zo'n ideologie als het nationaalsocialisme aanhangt? Licht je antwoord toe.

Kijkopdrachten:

Kijkopdracht 1.

Welke informatie krijg je in de film over 'anarchie' en 'autocratie' en hoe serieus gaan de leerlingen op het project van de leraar in?

Kijkopdracht 2.

Eén van de leerlingen uit de Autocratiegroep is Tim. Wat is de impact van het project op Tim? Volg zijn ontwikkeling vanaf het begin van het project tot aan het einde.

Na afloop van de film

Opdracht 3.

- Beschrijf in ongeveer tien zinnen wat je van de film vond. Vond je de film bijvoorbeeld shockerend of indrukwekkend? Probeer daarbij het gevoel te omschrijven dat je direct na afloop van de film had.
- Wat is je het meest bijgebleven uit de film? Leg uit.
- Helpt deze film je het ontstaan van het nationaalsocialisme beter te begrijpen? Waarom wel/niet? Leg uit.

Over de leerlingen

Opdracht 4.

De eerste keer dat we Tim zien, komt hij op een brommer aanrijden.

- Tim geeft iets aan andere jongens. Wat geeft hij, denk je?
- Denk je dat de andere jongens echt zijn vrienden zijn? Leg uit.

Opdracht 5.

Na de eerste les van leraar Wenger wordt een aantal van de kinderen thuis gefilmd.

- Zijn ze allemaal positief over het project? Of zie je verschillende reacties?
- Noem de reacties van de leerlingen die je hebt onthouden tegen hun ouders of tegen elkaar.

Over autocratie

Opdracht 6.

De leraar legt uit wat een autocratie is.

- Wat is een autocratie? En noem een ander woord voor autocratie.
- De leerlingen zeggen dat een autocratie in deze tijd niet meer mogelijk is, waarom denken de leerlingen dat?
- Denk jij, na het zien van de film, dat een autocratie of dictatuur in deze tijd nog mogelijk is? Licht je antwoord toe in tien zinnen.

Opdracht 7.

Een belangrijk onderdeel van een autocratie is gemeenschapszin.

- Wat is gemeenschapszin?
- Waarom herken je een gemeenschap?
- Wat zijn de kenmerken van Die Welle? Noem er ten minste drie.
- Welke overeenkomsten zie je tussen Die Welle en het nationaalsocialisme in nazi-Duitsland? En welke verschillen? Noem ten minste twee overeenkomsten en twee verschillen en licht je antwoord toe.

Over rituelen en symbolen

Opdracht 8.

De leraar stelt voor een uniform te dragen.

- Waarom een uniform? Licht je antwoord toe.
- Noem minstens twee voordelen van het dragen van een uniform.
- Zou jij een uniform willen dragen op school? Waarom wel of waarom niet?
- Er is een meisje dat geen uniform wil dragen, wie is dat? Wat heeft ze wel aan?
- Wat zie je aan haar gezicht als ze de klas binnenkomt en iedereen heeft een wit overhemd aan?
- Hoe denk je dat jij je zou voelen op zo'n moment? Leg uit.

Opdracht 9.

Er wordt ook voorgesteld een logo te maken.

- Noem naast het logo nog twee uitingen hoe de leerlingen bekendheid geven aan Die Welle?
- Noem nog twee 'middelen' die je kunt bedenken die de leerlingen hadden kunnen gebruiken om 'reclame' te maken voor Die Welle bij andere mensen buiten de klas?

Na afloop van de film

.....

Over de docent

Opdracht 10.

- a. Wenger ziet er anders uit en gedraagt zich anders dan de andere docenten op school. Noem minstens drie verschillen.
- b. Waarom denk je dat Wenger zich zo mee heeft laten slepen met zijn eigen experiment? Licht je antwoord toe in vijf zinnen.
- c. Had hij de dramatische afloop van de laatste bijeenkomst in de aula kunnen voorkomen denk je? Waarom wel/niet? Leg uit.
- d. Heeft Wenger juist gehandeld op het cruciale moment dat hij en de klas onder schot gehouden werden? Waarom wel/niet? Leg uit.
- e. Hoe zou jij gereageerd hebben als je in de aula aanwezig zou zijn geweest bij de laatste bijeenkomst? Licht je antwoord toe.

Opdracht 11.

- a. Wat was er goed aan Die Welle? Er worden door de leerlingen ook voordelen genoemd van Die Welle. Welke heb je onthouden en welke voordelen zou je zelf kunnen bedenken?
- b. Wat voor mensen zijn, als je naar die voordelen kijkt, het meest vatbaar voor het volgen van een soortgelijke groep?
- c. Wat was er 'slecht' aan Die Welle en kun je een duidelijke grens aanwijzen, wanneer het van goed naar slecht ging?
- d. Denk je dat de leerlingen iets geleerd hebben van het project? Zo ja, wat? Licht je antwoord toe in tien zinnen.

Over de film

Opdracht 12.

We zien de dagen van de week in beeld, alsof het verschillende hoofdstukken zijn in de film.

- a. Waarom doet de filmmaker dat denk je?
- b. Word je daardoor als kijker meer bij de film betrokken? Waarom wel/niet? Leg uit.

Opdracht 13

Er zijn drie momenten waarop we Tim en zijn pistool zien in de film. De filmmaker lijkt met de eerste twee momenten vooruit te wijzen naar wat komen gaat.

- a. Noem de drie momenten waarop Tim met het pistool in beeld is.
- b. De eerste twee keren toen je Tim met het pistool zag, dacht je toen dat het gevaarlijk was en dat het mis zou kunnen gaan? Waarom wel/niet? Leg uit.

Over de rechten van de mens

Opdracht 14.

Lees de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in de reader of op de site van Young Amnesty.

- a. Karo wil niet meedoen met Die Welle, en ze wil ook geen wit shirt aan. Welk mensenrecht is belangrijk als het gaat om wel of niet meedoen aan Die Welle?
- b. Karo wordt buitengesloten. Wat voor gevolgen heeft dat bijvoorbeeld voor haar relatie met Marco en voor haar deelname aan het schooltoneel? Leg uit.
- c. In de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens zien we artikel 19 en artikel 20. Lees deze artikelen goed. Hoe zie je daarin een conflict tussen wat Karo doet en wat de rest van de klas doet? Licht je antwoord toe in vijf zinnen.
- d. Je mening uitdragen mag, maar wanneer gaan de deelnemers van Die Welle te ver vind jij? Licht je antwoord toe in vijf zinnen.
- e. Welke mensenrechten worden geschonden op het moment dat Marco in de aula naar voren wordt gebracht door andere leerlingen? Noem er ten minste twee.

.....

Na afloop van de film

Vrijheid van meningsuiting

Opdracht 15.

In een dictatuur zijn vrijwel alle media (bijvoorbeeld televisie, kranten, radio) in handen van de machthebber(s).

- a. Als je de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens leest in de reader of op de site van Young Amnesty, met welke rechten van de mens is dit dan in strijd?
- b. Geef twee actuele voorbeelden van een dictatuur waarbij de media in handen zijn van de machthebber(s).
- c. Kun je twee voorbeelden noemen van landen waarvan burgers – ondanks de censuur van hun regering – toch informatie proberen te verspreiden? Via welke kanalen doen ze dat?

Opdracht 16.

Schrijf een korte recensie (ongeveer tweehonderd woorden) over deze film. De recensie is bedoeld voor leerlingen van het voortgezet onderwijs, even oud als je zelf bent. Uit de recensie moet duidelijk blijken waarom je de film moet gaan zien, of waarom juist niet. Betrek in de recensie ook de bedoeling van de film. Overtuig de lezer!
